

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο ρυθμίζει ευρύ κύκλο θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαιρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από δύο (2) Μέρη και εκατόν δέκα έξι (116) άρθρα. Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1 έως 64) ρυθμίζει ζητήματα πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης, και το Μέρος Β΄ (άρθρα 65 έως 116) ζητήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το Μέρος Α΄ περιλαμβάνει διατάξεις για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και τη Διά Βίου Μάθηση. Το Κεφάλαιο Α΄, υπό τον τίτλο «Αλλαγές στο σχολείο» (άρθρα 1-9), εισάγει ρυθμίσεις που αφορούν τη διάρθρωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Νηπιαγωγείων, Γυμνασίων και Λυκείων, και τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών. Ειδικότερα, διά των άρθρων 1 έως 3 εισάγονται πιλοτικές δράσεις, όπως τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης και η ενασχόληση των μαθητών με την αγγλική γλώσσα στα Νηπιαγωγεία, και ανακατανέμεται ο διδακτικός χρόνος των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου. Το άρθρο 4 κατατάσσει τα διδασκόμενα μαθήματα του Γυμνασίου σε Ομάδες και καθορίζει τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών. Διά του άρθρου 5 εισάγεται η αναγραφή του χαρακτηρισμού της διαγωγής των μαθητών στους τίτλους σπου-

δών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα άρθρα 6 έως 8 ρυθμίζουν τον τρόπο προαγωγής και απόλυσης των μαθητών του Γενικού Λυκείου βάσει των βαθμών επίδοσης, και καθορίζουν τους όρους πρόσβασης σε επιστημονικά πεδία βάσει των επιλεγισίων Ομάδων Προσανατολισμού. Διά του άρθρου 9 συνιστάται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας (Τ.Θ.Δ.Δ.) και καθορίζεται ότι τα θέματα των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων για τις προαγωγικές εξετάσεις των Α΄ και Β΄ Λυκείου και τις απολυτήριες εξετάσεις της Γ΄ Λυκείου θα προέρχονται σε ποσοστό 50% από την Τ.Θ.Δ.Δ.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 10-23) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την ίδρυση, τη λειτουργία, τη διασύνδεση και τη χρηματοδότηση των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και των Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.), καθώς και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου τους. Τα άρθρα 10 έως 12 προβλέπουν τους σκοπούς της λειτουργίας των ανωτέρω σχολείων. Το άρθρο 13 ρυθμίζει τη διαδικασία χαρακτηρισμού ενός σχολείου ως Πρότυπου ή Πειραματικού και περιλαμβάνει πλήρη κατάλογο με τα εν ενεργεία Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ., συμπεριλαμβανομένων όσων μετατρέπονται από Πειραματικά σε Πρότυπα. Διά των άρθρων 14 και 15 ορίζονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες της Διοικούσας Επιτροπής Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, και της Περιφερειακής Επιτροπής Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων. Περαιτέρω, καθορίζονται τα όργανα διοίκησης και επιστημονικής εποπτείας των ανωτέρω σχολείων (άρθρα 16-17), ο τρόπος εισαγωγής των μαθητών (άρθρο 18), η διαδικασία στελέχωσης (άρθρο 19) και τα κριτήρια αξιολόγησης τόσο των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, όσο και του εκπαιδευτικού έργου (άρθρα 20-21). Διά του άρθρου 22 συνιστάται Συμβούλιο Στήριξης Σχολείου σε κάθε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. και ορίζονται οι αρμοδιότητες του εν λόγω Συμβουλίου. Το άρθρο 23 ρυθμίζει ζητήματα χρηματοδότησης και διάθεσης των οικονομικών πόρων της σχολικής μονάδας.

Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 24 έως 32) επιφέρει τροποποιήσεις στις διατάξεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση (ν. 4415/2016). Με το άρθρο 24 προσδιορίζονται εκ νέου οι οργανωτικές μορφές βάσει της εποπτεύουσας αρχής (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ή αρχές ξένων χωρών) και το πρόγραμμα που ακολουθούν (ελληνόγλωσσο ή δίγλωσσο). Τα άρθρα 25 και 26 ρυθμίζουν ζητήματα ίδρυσης και λειτουργίας των οικείων δομών. Τα άρθρα 27 και 28 αφορούν στα καθήκοντα και την επιλογή των συντονιστών εκπαίδευσης, και το άρθρο 31 στη στελέχωση των γραφείων συντονιστών εκπαίδευσης. Τα άρθρα 29 και 30 ρυθμίζουν ζητήματα εκπαιδευτικού προσωπικού

(επιμίσθιο εξωτερικού, αποσπάσεις, άδειες), το άρθρο 31 ρυθμίζει ζητήματα στελέχωσης των γραφείων των συντονιστών εκπαίδευσης, και το άρθρο 32 μεριμνά για τη μετάβαση στο δίγλωσσο πρόγραμμα βάσει διμερών συμφωνιών.

Το Κεφάλαιο Δ΄, που φέρει τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις», αποτελείται από 28 άρθρα (33-60). Τα άρθρα 33 έως 35 περιέχουν ρυθμίσεις σχετικές με τον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου και τον τρόπο αξιολόγησης των σχολικών μονάδων. Διά των άρθρων 36 έως 38 ρυθμίζονται οργανωτικής φύσης θέματα, όπως η συγκρότηση Ομάδων Σχολείων, η θέσπιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας σχολικών μονάδων και ο ορισμός Συμβούλων Σχολικής Ζωής σε κάθε σχολική μονάδα. Διά του άρθρου 39 παρέχεται εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων να καθορίσει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Τα άρθρα 40 και 41 ορίζουν τη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αφενός, υποψηφίων που διακρίθηκαν σε διεθνείς επισημονικούς διαγωνισμούς και, αφετέρου, υποψηφίων με αναπηρία. Τα άρθρα 42 και 43 περιέχουν ρυθμίσεις αναφορικές με τη μοριοδότηση της εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας και τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας των προσωρινών αναπληρωτών. Με τα άρθρα 44 και 45 ρυθμίζονται θέματα διορισμού εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, και πρόσληψης αναπληρωτών, και με το άρθρο 46 ρυθμίζεται ειδικότερα η πραγματοποίηση ειδικής πρόσκλησης για την κάλυψη, με πρόσληψη, κενών θέσεων προσωπικού. Με το άρθρο 47 τροποποιούνται οι διατάξεις για τη χρηματοδότηση της πληρωμής αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού. Το άρθρο 48 αφορά στη στελέχωση των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, και το άρθρο 49, σε αποσπάσεις Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού. Το άρθρο 50 τροποποιεί τις διατάξεις για τον μέγιστο και ελάχιστο αριθμό νηπίων, προνηπίων και μαθητών. Το άρθρο 51 ρυθμίζει ζητήματα πρόσληψης αναπληρωτών εκπαιδευτικών στην παράλληλη στήριξη. Το άρθρο 52 παρατείνει τη θητεία υπηρετούντων στελεχών της εκπαίδευσης έως την επιλογή νέων και το άρθρο 53 παρατείνει την ισχύ των πινάκων επιλογής διευθυντών σχολικών μονάδων και εργαστηριακών κέντρων έως την κύρωση των νέων πινάκων επιλογής. Το άρθρο 54 ρυθμίζει τη διαδικασία ετήσιας διάθεσης πιστώσεων (επιχορήγησης) σε φορείς αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βί-

ου Μάθησης, με έκδοση δημόσιας πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων, και το άρθρο 55, θέματα σχετικά με τους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων ΙΕΚ. Διά του άρθρου 56 παρατείνεται, κατόπιν σχετικής αίτησης, για δύο επιπλέον έτη, η ανανέωση της απόσπασης εκπαιδευτικού προσωπικού που υπηρετεί στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Το άρθρο 57 τροποποιεί τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων. Διά του άρθρου 58 τροποποιούνται οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Προμήθειας και Διαχείρισης Υλικού του Υ.ΠΑΙ.Θ. Το άρθρο 59 ρυθμίζει τη διαδικασία χορήγησης αποζημίωσης στο προσωπικό που απασχολείται στις εξετάσεις του Κρατικού Πιστοποιητικού Πληροφορικής. Το άρθρο 60 περιέχει ρυθμίσεις σχετικές με τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες των Επιστημονικών Επιτροπών Μουσικής και Καλλιτεχνικής Παιδείας.

Το Κεφάλαιο Ε΄ περιλαμβάνει τις μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ έως Δ΄ του Μέρους Α΄ (άρθρα 61-64).

Το Μέρος Β΄ φέρει τον τίτλο «Διατάξεις για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση» και διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α΄ περιέχει ρυθμίσεις για τη διαδικασία ανάδειξης των Πρυτανικών Αρχών. Ειδικότερα, ορίζονται οι προϋποθέσεις για την υποβολή υποψηφιοτήτων στα αξιώματα του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων, και θεσπίζονται σχετικά ασυμβίβαστα (65-67). Περαιτέρω, καθορίζεται η συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων για την ανάδειξη των ως άνω μονοπρόσωπων οργάνων Διοίκησης των πανεπιστημίων και ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα αναφορικά με την προκήρυξη και τη διεξαγωγή των εκλογών (68-70). Τέλος, το άρθρο 71 ρυθμίζει τη διαδικασία αναπλήρωσης ή επανεκλογής Πρύτανη ή Αντιπρυτάνεων, σε περίπτωση που κάποιος εξ αυτών παραιτηθεί ή εκλείψει.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 72 έως 81) καθιερώνει νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις μετεγγραφές φοιτητών. Το άρθρο 72 παρέχει νομοθετικούς ορισμούς, εισάγοντας, μεταξύ άλλων, την έννοια της «βάσης μετεγγραφής», η οποία πλέον τίθεται ως βαθμολογική προϋπόθεση για μετεγγραφή. Το άρθρο 73 καθορίζει τους δικαιούχους μετεγγραφής, και το άρθρο 74, τους λόγους που αποκλείουν τη μετεγγραφή. Τα άρθρα 75 και 76 αφορούν τη μετεγγραφή βάσει οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων, και λόγω αδελφών προπτυχιακών φοιτητών. Με το άρθρο 77 παρέχεται η δυνατότητα μετακίνησης σε άλλο τμήμα του ίδιου επιστημονικού πεδίου, για φοιτητές που είναι στο πρώτο έτος φοίτησης. Το άρθρο 78 αφορά σε ειδικές κατηγορίες μετεγγραφών, και το άρθρο 79, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που δικαιολογούν την υποβολή του αιτήματος καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Το άρθρο 80

παρέχει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης θεραπείας μόνο για περιπτώσεις προφανούς σφάλματος, και το άρθρο 81 περιέχει εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 82 έως 95) ρυθμίζει τη διοργάνωση προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου σε ξένη γλώσσα (Ξενόγλωσσα Προγράμματα Σπουδών – Ξ.Π.Σ.). Με το άρθρο 82 ρυθμίζεται η διαδικασία ίδρυσης Ξ.Π.Σ. και ορίζεται ότι αυτά απευθύνονται αποκλειστικά σε αλλοδαπούς πολίτες χωρών εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 83 ορίζει τα όργανα διοίκησης και τις αρμοδιότητές τους. Στο άρθρο 84 ορίζονται οι κατηγορίες διδακτικού προσωπικού, και στο άρθρο 85, οι κατηγορίες του λοιπού προσωπικού. Το άρθρο 86 διέπει τις πηγές χρηματοδότησης και τη διαχείριση των πόρων των Ξ.Π.Σ., και το άρθρο 87, τις μετακινήσεις του διδακτικού προσωπικού. Με τα άρθρα 88 και 89 παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών διπλής ειδίκευσης (joint degrees), καθώς και ίδρυσης διπλών ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών (dual degrees), μέσω της συνεργασίας δύο ή περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.. Με το άρθρο 90 δίδεται η δυνατότητα ίδρυσης θερινών προγραμμάτων σπουδών σύντομης διάρκειας (summer schools), και στο άρθρο 91 θεσμοθετείται η δυνατότητα διοργάνωσης Ξ.Π.Σ. σε συνεργασία με αναγνωρισμένα Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής. Με το άρθρο 92 επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ομαδική ασφαλιστική κάλυψη των φοιτητών των Ξ.Π.Σ., με δαπάνη η οποία βαρύνει τους φοιτητές. Κατά το άρθρο 93 συνιστάται σε κάθε Α.Ε.Ι. υπηρεσία για την υποστήριξη των αλλοδαπών φοιτητών, και στο άρθρο 94 ρυθμίζεται εκ νέου η διαδικασία ταχείας χορήγησης αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι γίνονται δεκτοί σε προγράμματα σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Τέλος, το άρθρο 95 ορίζει ότι στους αλλοδαπούς φοιτητές των Ξ.Π.Σ. χορηγείται ακαδημαϊκή ταυτότητα.

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 96 έως 107) περιέχει λοιπές διατάξεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα άρθρα 96, 97 και 98 ρυθμίζουν εκ νέου τη διαδικασία εκλογής Κοσμήτορα, Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος, και Διευθυντή Τομέα, αντιστοίχως, επιφέροντας αλλαγές στη σύνθεση του εκλεκτορικού σώματος και ορίζοντας, για τις πρώτες δύο κατηγορίες, διεξαγωγή της εκλογής με ηλεκτρονική ψηφοφορία. Το άρθρο 99 ορίζει ότι μέλη ΔΕΠ που βρίσκονται σε επιστημονική άδεια ή τελούν σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων δύνανται να ορισθούν ως επιβλέποντες διδακτορικών διατριβών και, αντιστοίχως, ότι τα μέλη ΔΕΠ που βρίσκονται σε επιστημονική άδεια δύνανται να έχουν την επιστημονική ευθύνη έργων/προγραμμάτων. Το άρθρο 100 ρυθμίζει ζητήματα αρμοδιότητας της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε) του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έ-

ρευνας των Α.Ε.Ι. Με το άρθρο 101 καταργείται το Εθνικό Κέντρο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών. Το άρθρο 102 ρυθμίζει θέματα φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος Μετάφρασης και Διερμηνείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και το άρθρο 103, ζητήματα εκπαιδευτικής λειτουργίας Τμημάτων Α.Ε.Ι. σε αναστολή, ενώ το άρθρο 104 τροποποιεί διατάξεις του ν. 4653/2020. Με το άρθρο 105 ρυθμίζεται η συνεργασία μεταξύ των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων Αιγινήτειο και Αρεταίειο, καθώς και η συνεργασία τους με τα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. Το άρθρο 106 ρυθμίζει ζητήματα διοίκησης των φοιτητικών λεσχών ΑΕΙ, και το άρθρο 107, ζητήματα ισοτιμίας των τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών που χορηγούνται από το Διεθνές Κέντρο Ανωτάτων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών.

Το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 108 έως 116) περιέχει μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις για το Β΄ Μέρος. Τα άρθρα 108 έως 110 περιέχουν μεταβατικές διατάξεις, και τα άρθρα 111 έως 114, καταργούμενες διατάξεις. Με το άρθρο 115 παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα έτος, κατόπιν αίτησης του μισθωτή, οι μισθώσεις δημοτικών ακινήτων στα οποία στεγάζονται επιχειρήσεις και οι μισθώσεις κυλικείων δημόσιων σχολείων. Τέλος, το άρθρο 116 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 5

Το άρθρο 5 του παρόντος καθιερώνει την αναγραφή της διαγωγής των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο σύνολο των πιστοποιητικών σπουδών και των αποδεικτικών απόλυσης. Συμφώνως, εξ άλλου, προς τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 61 παρ. 1, η σχετική ρύθμιση αποκτά και αναδρομική ισχύ, καθώς ορίζεται ότι ο χαρακτηρισμός της διαγωγής θα αναγράφεται και σε εκείνα τα πιστοποιητικά, τα οποία αφορούν μαθητές που φοίτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από το σχολικό έτος 2020-2021, εφόσον τα σχετικά δεδομένα υπάρχουν στα βιβλία της εκπαιδευτικής μονάδας.

Σημειώνεται σχετικώς ότι, βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ΥΑ 79942/ΓΔ4, ΦΕΚ Β΄ 2005/2019), διαγωγή των μαθητών συνιστά η συμπεριφορά που εκδηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο, με πράξεις ή παραλείψεις τους. Στην ίδια απόφαση διευκρινίζεται ότι ο χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει αμιγώς παιδαγωγικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον εντοπισμό προβλημάτων συμπεριφοράς και την καλύτερη παιδαγωγική αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Περαιτέρω, η ίδια απόφαση ορίζει ότι κανένας χαρακτηρισμός που αφο-

ρά τη διαγωγή των μαθητών δεν αναγράφεται στους τίτλους σπουδών, όπως στα απολυτήρια και στα κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει και τα αποδεικτικά απόλυσης και κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών μαθητών που είχαν φοιτήσει στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από την έναρξη ισχύος της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης.

Προβληματισμός γεννάται ως προς το περιεχόμενο της προτεινόμενης ρύθμισης σε σχέση με τις ρυθμίσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 που αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με νόμιμο σκοπό. Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είχε κρίνει στην υπ' αριθμ. 28/2019 (Γ/ΕΞ/6010/04-09-2019) απόφασή της (σχετικώς με την αναγραφή του θρησκευύματος και της ιθαγένειας στους τίτλους και τα πιστοποιητικά σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς, και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών, καθώς και να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Συμφώνως και προς την πρόσφατη νομολογία (ΣΤΕ 1759/2019), κατ' ανάλογη εφαρμογή, οι απολυτήριοι τίτλοι και τα πιστοποιητικά σπουδών συνιστούν έγγραφα αποδεικτικά της φοίτησης, της επίδοσης και της ολοκλήρωσης ενός σταδίου εκπαίδευσης των μαθητών και όχι μη συναφών προς τα πραγματικά αυτά γεγονότα πληροφοριών, επιδεικνύονται δε σε κάθε αρχή και υπηρεσία καθώς και σε οποιονδήποτε ιδιώτη για την πιστοποίηση των σπουδών και γνώσεων του κατόχου τους σε όλη τη διάρκεια του μετέπειτα βίου του. Θα πρέπει, συνεπώς, να διευκρινισθεί κατά πόσον σχετίζεται η αναγραφή της διαγωγής των κατόχων των εν λόγω τίτλων με τους σκοπούς έκδοσής τους, οι οποίοι συνίστανται στην απόδειξη της επιτυχούς ολοκλήρωσης ενός σταδίου εκπαίδευσης, καθώς και κατά πόσον η εν λόγω αναγραφή σε δημόσια έγγραφα εξυπηρετεί θεμιτό σκοπό δημόσιου συμφέροντος και τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, λαμβανομένου υπόψη ότι η αναγραφόμενη στο απολυτήριο διαγωγή κατά τον χρόνο κτήσης του τίτλου θα αποκαλύπτει στο διηνεκές στοιχεία που μπορούν να οδηγήσουν σε δυσμενή αξιολόγηση, στιγματισμό ή ακόμη και δυσμενή διακριτική μεταχείριση, ιδίως σε διαδικασίες πρόσληψης.

2. Επί του άρθρου 52

Σύμφωνα με το άρθρο 52 στελέχη της εκπαίδευσης των οποίων έχει λήξει ή πρόκειται να λήξει η θητεία για την οποία έχουν επιλεγεί, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της, έως την επιλογή, τοποθέτηση και ανάληψη υπηρεσίας νέων στελεχών. Σημειώνεται ότι ο όρος στελέχη της εκπαίδευσης που υπηρετούν με θητεία είναι ιδιαίτερος γενικός, με συνέπεια, να είναι δυσχερώς διαγνώσιμο το εύρος των κατηγοριών που καταλαμβάνονται με την προτεινόμενη διάταξη. Εξ άλλου, η διάταξη δεν προσδιορίζει τον χρονικό ορίζοντα της παράτασης, η οποία είναι ρύθμιση εξαιρετικού χαρακτήρα, καθώς αποκλίνει από την εκάστοτε πάγια διάταξη που ορίζει τη θητεία.

3. Επί του άρθρου 68

Διά του άρθρου 68 ορίζεται η συγκρότηση του σώματος των εκλεκτόρων, το οποίο εκλέγει τον Πρύτανη και τους Αντιπρυτάνεις των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Συμφώνως προς τα οριζόμενα στο ως άνω άρθρο, δικαίωμα συμμετοχής στο εν λόγω σώμα διαθέτουν τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού του οικείου Ιδρύματος, δηλαδή οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας, οι αναπληρωτές καθηγητές, οι επίκουροι καθηγητές, μόνιμοι και επί θητεία, και οι υπηρετούντες λέκτορες. Παρόμοιες ρυθμίσεις περιέχουν και τα άρθρα 96-98, τα οποία ορίζουν τη διαδικασία εκλογής Κοσμήτορα, Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος και Διευθυντή Τομέα. Συγκεκριμένως, τα ως άνω άρθρα απονέμουν το δικαίωμα συμμετοχής στις σχετικές εκλογικές διαδικασίες στους καθηγητές πρώτης βαθμίδας, τους αναπληρωτές καθηγητές, τους επίκουρους καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες της οικείας Σχολής, του οικείου Τμήματος και του οικείου Τομέα, αντιστοίχως.

Παρατηρείται, συναφώς, ότι στη διαδικασία ανάδειξης των ανωτέρω μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης δεν προβλέπεται η συμμετοχή των λοιπών ομάδων που απαρτίζουν την ακαδημαϊκή κοινότητα, δηλαδή του λοιπού διδακτικού προσωπικού (Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό [Ε.Ε.Π.], Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό [Ε.Δ.Ι.Π.], Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό [Ε.Τ.Ε.Π.]), και του Διοικητικού Προσωπικού.

Η συμμετοχή στη διαδικασία εκλογής και η εκπροσώπηση των επιμέρους κατηγοριών του προσωπικού των Α.Ε.Ι. στη διοίκησή των οικείων ιδρυμάτων αποτελεί ζήτημα που έχει πλειστάκις απασχολήσει τη συνταγματική θεωρία και νομολογία, έχει δε αντιμετωπισθεί νομοθετικώς με διάφορους τρόπους. Βάση της σχετικής προβληματικής αποτελεί η συνταγματική κατοχύρωση

της αυτοδιοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Όπως εξειδικεύθηκε η εν λόγω αρχή από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, τα Α.Ε.Ι. διαθέτουν την εξουσία να αποφασίζουν με τα δικά τους όργανα για τις δικές τους υποθέσεις, δηλαδή για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης, τη διαχείριση της περιουσίας τους και την επιλογή του προσωπικού τους (ενδεικτικώς, ΣτΕ 1816/1983, 2808/1984, 4076/1990). Στοιχείο της αυτοδιοίκησης, επομένως, είναι και η αρχή να επιλέγει μόνο του το αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο τα όργανα της διοίκησής του (Φ. Σπυρόπουλος, Ξ. Κοντιάδης, Χ. Ανθόπουλος, Γ. Γεραπετρίτης, Σύνταγμα κατ' άρθρο ερμηνεία, σελ. 398). Περαιτέρω, είχε υποστηριχθεί στη θεωρία ότι «πλήρης αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να νοηθεί στοιχειωδώς παρά με την ανάδειξη των οργάνων που διοικούν τα ΑΕΙ, μόνον από όσους τα απαρτίζουν - άρα αποκλείεται οποιαδήποτε κρατική παρέμβαση, και συγκεκριμένα της εποπτεύουσας διοικητικής αρχής - αλλά και από όλους όσους τα απαρτίζουν, άρα όχι μόνον από τους διδάσκοντες αλλά και τους διδασκομένους, ακόμη δε και από το υπόλοιπο προσωπικό (δοικητικό κλπ)» (Αρ. Μάνεσης, Συνταγματική θεωρία και πράξη, τ. Ι, 1980, σελ. 698-699). Ωστόσο, γίνεται παγίως δεκτό στη νομολογία ότι ο κοινός νομοθέτης διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας να οργανώνει το θεσμικό πλαίσιο για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. (ΣτΕ 32/1990), αλλά και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στη διοίκησή τους. Η έκταση των δεσμεύσεων τις οποίες οι συνταγματικές αρχές θέτουν στον κοινό νομοθέτη διαφοροποιείται αναλόγως προς τη φύση του ρυθμιζόμενου θέματος. Έτσι, όταν το ρυθμιζόμενο θέμα είναι αμιγώς διοικητικό, ή έχει προεχόντως διοικητικό, και όχι επιστημονικό, χαρακτήρα, δεν αντιτίθεται στο Σύνταγμα η συμμετοχή όλων των παραγόντων της πανεπιστημιακής ζωής στην λήψη της σχετικής απόφασης (ΣτΕ Ολ. 982/2012).

Στο προκείμενο ζήτημα, το Συμβούλιο της Επικρατείας, δεχόμενο τη συνταγματικότητα διατάξεων του ν. 4009/2011 σχετικώς με την εκλογή των «εξωτερικών» μελών του Συμβουλίου των Α.Ε.Ι., αναγνώρισε ευρεία ευχέρεια στον νομοθέτη ως προς την οργάνωση του οικείου εκλεκτορικού σώματος. Ειδικότερα, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι «ο εξεταζόμενος λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι η εκλογή των "εξωτερικών" μελών του Συμβουλίου από ένα ολιγάριθμο "εκλεκτορικό σώμα", αποτελούμενο αποκλειστικά από τους καθηγητές του οικείου ιδρύματος, χωρίς την ισότιμη συμμετοχή των λοιπών παραγόντων της ακαδημαϊκής κοινότητας (φοιτητών και διοικητικού προσωπικού), παραβιάζει την αρχή της πλήρους αυτοδιοικήσεως των Α.Ε.Ι. είναι αβάσιμος. Στα πλαίσια του ελέγχου συνταγματικότητας του οργανωτικού σχήματος των Α.Ε.Ι., όπως αυτό καθιερώθηκε με το Ν. 1268/1982 "Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυ-

μάτων" (Α΄ 87) και χαρακτηρίσθηκε ως "πανεπιστήμιο των ομάδων" ("Gruppenuniversität"), κρίθηκε ότι ο συνταγματικός νομοθέτης δεν επέβαλε συγκεκριμένο πρότυπο οργανώσεως των Α.Ε.Ι., όπως λ.χ. εκείνο του Ν. 5343/1932 (Α΄ 85), γνωστό και ως «πανεπιστήμιο των τακτικών καθηγητών» ("Ordinarienuniversität"), αλλά διαφύλαξε στον κοινό νομοθέτη την ευχέρεια να επιλέγει το κατάλληλο πρότυπο κατά τις απαιτήσεις της εξελισσόμενης επιστήμης και τεχνολογίας και ενόψει των εκάστοτε κρατουσών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών (ΣτΕ 2801/1984 Ολομ.). Περαιτέρω δε κρίθηκε ότι, λόγω της αποφασιστικής συμβολής των πρυτανικών αρχών στην άσκηση αρμοδιοτήτων, που εξέρχονται από τα αμιγή διοικητικά καθήκοντα, δεν είναι επιτρεπτό, κατά την έννοια της πλήρους αυτοδιοικήσεως, να μετέχουν στο εκλεκτορικό σώμα εκλογής των πρυτανικών αρχών εκπρόσωποι του διοικητικού προσωπικού, που ασκεί μόνο διοικητικά καθήκοντα, άσχετα προς το επιτελούμενο στα πανεπιστήμια έργο προαγωγής και μεταδόσεως της επιστήμης και έρευνας (ΣτΕ 2805/1984, Ολομ.). Εξάλλου, ενόψει της προαναφερόμενης ευχέρειας που το Σύνταγμα αναγνωρίζει στον κοινό νομοθέτη, κρίθηκε, ακολούθως, ότι, στο μέτρο που "η ανάδειξη των πρυτανικών αρχών έχει προεχόντως διοικητικό χαρακτήρα", δεν αντίκειται στις ως άνω διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του μεταγενέστερου Ν. 3549/2007 "Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων" (Α΄ 69), η οποία προέβλεπε την συμπερίληψη του διοικητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. σε ενιαία τρίτη ομάδα εκλεκτόρων (μαζί με τους βοηθούς, επιστημονικούς συνεργάτες και επιμελητές, τα μέλη του ΕΕΔΙΠ και τα μέλη του ΕΤΕΠ) για την ανάδειξη των πρυτανικών αρχών, η οποία συμμετέχει στην διαμόρφωση του τελικού εκλογικού αποτελέσματος με μικρό σε σχέση με τις άλλες δύο ομάδες (μέλη ΔΕΠ και φοιτητές), ποσοστό βαρύτητας ψήφου (10% έναντι 50% για τα μέλη ΔΕΚ και 40% για τους φοιτητές) (ΣτΕ 982/2012, Ολομ.). Από όλα τα ανωτέρω, συνάγεται ότι, εφόσον στο Σύνταγμα δεν ορίζεται συγκεκριμένος τρόπος αναδείξεως των πανεπιστημιακών οργάνων, ούτε ποιές ακριβώς ιδιότητες πρέπει να έχουν τα μέλη τους, το οργανωτικό σχήμα του "πανεπιστημίου των ομάδων", όπως αυτό καθιερώθηκε, κατά βάση, με το Ν. 1268/1982, είναι ένα από τα επιτρεπόμενα κατά το Σύνταγμα πρότυπα οργανώσεως των Α.Ε.Ι., το οποίο δύναται να τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί από άλλο, κατά την κρίση του νομοθέτη, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι τα πανεπιστήμια αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προεχόντως ιδρυματικού και όχι σωματειακού χαρακτήρα (βλ. σχετ. ΣτΕ 2746/2010, σκ. 3 και 982/2012 Ολομ., σκ. 3). Με τα δεδομένα αυτά, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως είναι και κατά το τέταρτο σκέλος του απορριπτέος

ως αβάσιμος, ειδικότερα, διότι: α) τα εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου των Α.Ε.Ι. εκλέγονται έμμεσα από το σύνολο των καθηγητών και των φοιτητών του οικείου ιδρύματος, οι οποίοι εκλέγουν με άμεση ψηφοφορία τα εσωτερικά μέλη, χωρίς η έμμεση αυτή αυτοδιοίκηση να είναι αντίθετη με το Σύνταγμα, λόγω του προαναφερόμενου χαρακτήρα των Α.Ε.Ι. ως νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ιδρυματικού και όχι σωματειακού χαρακτήρα, β) η συμμετοχή του διοικητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. στην σχετική διαδικασία δεν είναι, κατά τα ήδη εκτεθέντα, συνταγματικά επιβεβλημένη, γ) το προσωπικό των ειδικών κατηγοριών "διδασκτικού και εργαστηριακού προσωπικού του ιδρύματος", του άρθρου 29 του Ν. 4009/2011, δεν εκπροσωπείται μεν στην διαδικασία εκλογής των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου, μετέχει, όμως, με εκπροσώπους όλων των επιμέρους κατηγοριών του (Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π.) στην Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι., δηλαδή στο όργανο που ασκεί κατ' εξοχήν αρμοδιότητες σχετικές με το επιστημονικό και ερευνητικό έργο των Α.Ε.Ι. (βλ. άρθρα 8, παρ. 19, περίπτ. ε', και 29 του Ν. 4009/2011), ενώ παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του ιδρύματος που το αφορούν (άρθρο 8, παρ. 9 του Ν. 4009/2011) και δ) η επιλογή από το νομοθέτη της συγκεκριμένης μορφής εκπροσώπησης των επί μέρους κατηγοριών του προσωπικού των Α.Ε.Ι. στο Συμβούλιο του ιδρύματος, η οποία εναπόκειται στην ευχέρειά του, εξυπηρετεί τον προαναφερθέντα σκοπό της επίμαχης ρυθμίσεως, δηλαδή την αντιμετώπιση της παθογένειας των Α.Ε.Ι. από το προηγούμενο πρότυπο διοικήσεως και οργανώσεώς τους, το οποίο συνεπήγετο σχέσεις εξαρτήσεως μεταξύ των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. Ο σκοπός δε αυτός είναι συνταγματικά θεμιτός και δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, στο μέτρο που η επιλεγείσα ρύθμιση είναι, κατ' αρχήν, κατάλληλη και δεν υπερακοντίζει τον σκοπό αυτό» (ΣΤΕ Ολ 519/2015, σκ. 15).

4. Επί των άρθρων 72 και 73

Σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 3, προϋπόθεση για μετεγγραφή βάσει οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων ή λόγω αδελφών προπτυχιακών φοιτητών είναι η συγκέντρωση των μορίων της βάσης μετεγγραφής του Τμήματος μετεγγραφής. Συμφώνως με το άρθρο 72 περ. (δ), ως «βάση μετεγγραφής» νοείται ο αριθμός των μορίων, ο οποίος προκύπτει από τον αριθμό των μορίων της βάσης εισαγωγής κάθε Τμήματος αφαιρουμένου του αριθμού των δύο χιλιάδων επτακοσίων πενήντα (2.750) μορίων. Με τις εν λόγω διατάξεις εισάγεται ακαδημαϊκό κριτήριο στο σύστημα μετεγγραφών σε εναρμόνιση με τις συνταγματικές αρχές που διέπουν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Περαιτέρω, με την εισαγωγή ακαδημαϊκού κριτηρίου επιδιώκε-

ται, κατά την αιτιολογική έκθεση, η διασφάλιση της πιο ορθολογικής και ομοιόμορφης κατανομής των φοιτητών στα κεντρικά Ιδρύματα δοθέντος ότι «η έλλειψη ακαδημαϊκών κριτηρίων έχει ως αποτέλεσμα φοιτητές οι οποίοι εισάγονται με χαμηλή βαθμολογική επίδοση σε ένα Τμήμα να μετεγγράφονται σε αντίστοιχα Τμήματα κεντρικών Α.Ε.Ι. με πολύ υψηλότερη βάση εισαγωγής» (σελ. 49).

Ως προς το γενικότερο συνταγματικό πλαίσιο που διέπει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι «ο κοινός νομοθέτης οφείλει να εξασφαλίζει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προσώπων κεκτημένων τα αναγκαία εφόδια για την ενεργό παρακολούθηση της θεωρητικής και πρακτικής διδασκαλίας μέσω συστήματος εισαγωγής, το οποίο στηρίζεται σε γενικά, αντικειμενικά και πρόσφορα κριτήρια και είναι σύμφωνο με τις αρχές της ισότητας, της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και της σταδιοδρομίας εκάστου ανάλογα με την προσωπική αξία και ικανότητά του, δεδομένου, άλλωστε, και ότι μόνο υπό αυτούς τους όρους είναι δυνατή η επίτευξη της αποστολής των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και η εύρυθμη λειτουργία τους. Η θέσπιση από τον κοινό νομοθέτη ενός συστήματος εισαγωγής, σύμφωνα με το οποίο οι υποψήφιοι παράλληλα με την ολοκλήρωση του κύκλου των σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αξιολογούνται, υποβαλλόμενοι σε δοκιμασία εξετάσεων και βαθμολόγηση, για την πρόσβασή τους στις σχολές και στα τμήματα των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, είναι συμβατό προς τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, εφ' όσον διασφαλίζει: α) αξιολόγηση των υποψηφίων βάσει κριτηρίων αμιγώς ακαδημαϊκών, ήτοι πρόσφορων για τη διακρίβωση ικανοτήτων σε μαθήματα και δεξιοτήτων συναφών προς το γνωστικό αντικείμενο της σχολής ή του τμήματος, όπου επιθυμεί καθένας να εισαχθεί, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν και άλλης φύσεως κριτήρια, μη ακαδημαϊκά και β) αριθμό εισαγομένων αντίστοιχο με τις εκπαιδευτικές δυνατότητες των σχολών και των τμημάτων, χωρίς υπερβάσεις που διαταράσσουν την εύρυθμη λειτουργία τους» (ΟΛΣΤΕ 1251/2015).

Περαιτέρω, στην ίδια απόφαση έγινε δεκτό, σχετικώς με το ζήτημα των μετεγγραφών, ότι «κάθε εισαγόμενος πρέπει, κατ' αρχήν, να φοιτά στη σχολή ή στο τμήμα, όπου εισάγεται, μέχρι την αποφοίτησή του. Κατ' εξαίρεση ο κοινός νομοθέτης δύναται να θεσπίζει διατάξεις που επιτρέπουν τις μετεγγραφές εκείνων των φοιτητών, οι οποίοι αδυνατούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη σχολή ή στο τμήμα, όπου έχουν εισαχθεί, λόγω προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζουν οι ίδιοι ή λόγω ανυπέρβλητης οικονομικής δυσχέρειας και ζητούν να μετεγγραφούν σε αντίστοιχη σχολή ή τμήμα ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος που εδρεύει σε άλλη πόλη, όπου αποδε-

δειγμένα θα έχουν την αναγκαία για τη φοίτησή τους ιατρική ή οικονομική, κατά περίπτωση, υποστήριξη. Επιπροσθέτως, χάριν προστασίας της εύρυθμης λειτουργίας και σεβασμού της πλήρους αυτοδιοικήσεως των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το άρθρο 16 του Συντάγματος επιβάλλει στον κοινό νομοθέτη κατά τη θέσπιση των διατάξεων περί μετεγγραφών: α) να προβλέπει ανώτατο όριο για τις καθ' έκαστο ακαδημαϊκό έτος επιτρεπόμενες μετεγγραφές, το οποίο ευλόγως δεν δύναται να υπερβαίνει - συνολικά για τα εξάμηνα σπουδών - ποσοστό 10% επί των κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος εισαγομένων σε κάθε σχολή ή τμήμα υποδοχής και β) να καθιστά τα όργανα των σχολών και των τμημάτων υποδοχής αποφασιστικώς αρμόδια για να εκτιμούν, με ειδικώς αιτιολογημένη κρίση, και χωρίς υποχρέωση εξάντλησης του ως άνω ορίου, αν και σε ποιον βαθμό επιτρέπουν οι λειτουργικές δυνατότητές τους τη διενέργεια μετεγγραφών κατά το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος και, ακολούθως, να αποφασίζουν επί των σχετικών αιτήσεων των ενδιαφερομένων συνεκτιμώντας και την επίδοση εκάστου εξ αυτών στις σπουδές του».

5. Επί του άρθρου 82

Κατά το άρθρο 82, «τα Ξ.Π.Σ. απευθύνονται αποκλειστικά σε αλλοδαπούς πολίτες χωρών εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι απόφοιτοι λυκείων ή αντίστοιχων σχολείων με φυσική έδρα στην αλλοδαπή. Οι ενδιαφερόμενοι, εφόσον έχουν παρακολουθήσει με πλήρη φοίτηση τις τελευταίες δύο τάξεις του λυκείου ή αντίστοιχου σχολείου σε χώρα της αλλοδαπής, προσκομίζουν απολυτήριο λυκείου ή άλλο ισοδύναμο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που τους παρέχει δικαίωμα εισαγωγής στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας στην οποία αποφοιτούν». Κατά τούτο, η διάταξη αποκλείει, χωρίς να διευκρινίζεται στην Αιτιολογική Έκθεση ο λόγος, πέραν των Ελλήνων πολιτών, αλλοδαπούς πολίτες οι οποίοι είναι απόφοιτοι λυκείου ή αντίστοιχου σχολείου με φυσική έδρα στην ημεδαπή, και οι οποίοι, ιδίως μάλιστα αν το πρόγραμμα του λυκείου στηρίζεται στη γλώσσα στην οποία παρέχεται Ξ.Π.Σ., τελούν σε όμοια κατάσταση με τους αποφοίτους λυκείων με έδρα στην αλλοδαπή. Το ζήτημα εμπλέκει πτυχές και του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως, π.χ., στην περίπτωση κατά την οποία τα εν λόγω πρόσωπα φοιτούν στην ημεδαπή λόγω της άσκησης από τους γονείς τους ελευθερίας που κατοχυρώνει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εργασία ή εγκατάσταση στην ημεδαπή).

6. Επί του άρθρου 98

Τα άρθρα 96, 97 και 98 ρυθμίζουν εκ νέου τη διαδικασία εκλογής Κοσμήτορα, Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος και Διευθυντή Τομέα, αντίστοιχα. Παρατηρείται ότι, ενώ στα άρθρα 96 και 97 εισάγεται η διαδικασία της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, στο άρθρο 98 ορίζεται ότι η εκλογική διαδικασία διεξάγεται με κάλπη. Εξεταστέο είναι αν συντρέχει ταυτότητα του λόγου και στην τρίτη περίπτωση.

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2020

Οι εισηγητές

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης

Νικόλαος Παπασπύρου

Επίκουρος Καθηγητής της Νομικής Σχολής

του Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αντώνης Παντελής

Ομότιμος Καθηγητής

της Νομικής Σχολής

του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών